

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközoásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknek mér-sékelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Junius 3.

35. szám.

Erdőőrök ördögszigetje.

A francziák az olyan gonosztevőket, kiknél javulás már alig várható s kik tulajdonkép rászolgáltak arra, hogy gonoszságukért életükkel lakoljanak, távoli más világrész vidékén lévő s az ő tulajdonukat képező ugynevezett „Ördög sziget“-re deportálják, hol azután az ilyen nyomorultak szinte minden reménye nélkül annak, hogy innen még valaha kiszabaduljanak, terhes munka mellett s küzdve az ottani gonosz éghajlat különféle nyavalyáival végzik be földi pályafutásukat.

Magyarországnak nincsen ilyen veszedelmes helye arra, hogy gonosztevőitől meneküljön, hanem e helyett modernül berendezett fegy-házainkban szinte gondviselésszerűleg gon-dozzuk őket s innen van az, hogy ezeknek a durvább erkölcsű népre s kivált annak dolog-talan söpredékére alig van elriasztó hatásuk, sőt inkább akárhányan csak azért vétkeznek, hogy humánus fegyházainkban maguknak a viszonyaikhoz képest elég kényelmes és nyugo-dalmas megélhetést és gondtalan életet bizto-sítsanak.

No hát ha nincs nekünk ördögszigetünk a gonosztevőink részére, találunk olyat, melyen a becsületes embereink pusztulnak rakásra, legalább erre enged következtetni a „Magyar Erdész“ tisztelt laptársunk május 15-iki 8 számában megjelent következő közlemény:

Brutális fatolvajok.

Csak nemrégiben említettük, hogy Somogy-megyében az erdészeti közegek szolgálatkőzben mennyi veszélynek vannak kitéve, s most a a délvidék egyik megyéjéből hasonló híreket közölnek velünk. Az eset következő: A szaba-dalmazott oszt.-magy. államvasut társ. szokolári pagonyában f. évi március 31-én a potoki erdőőrt, névszerint Fratoi Pált szolgálatban két erdei kihágó fejszével ölte meg orvvul. Az erdőőrrre 2 fejszecsapást mértek, melyek elseje a kis agy tájékán hatolt a fejbe, a másikkal pedig, egy kis rész kivételével, teljesen elvágták a nyakát. Az erdőőr termé-szetesen rögtön meghalt. A társulat erdészeti tisztviselői testületileg vettek részt meghalt erdőőrük temetésén és sirjára koszorút helyeztek el. Néhány nappal előtte meg a fehértemplomi vagyonköztség Szekula nevű najdasi erdőőrért pusztították el hasonló módon, szintén erdei kihágók. (Az illető erdőőr 3 napja volt még csak szolgálatban.) A csendőrség erélyes nyomo-zásának köszönhető, hogy mindkét eset tetteseai megkerültek. Jellemző különben, hogy a szoko-lári gondnokságban 1892. óta, tehát rövid 10 év óta Fratoi a 7-k erdőőr, aki ily módon pusztult el, s három esetben követtek el merényletet az ottani erdész élete ellen. A nyomozásokat igen megnehezíti azon körü-lmény, hogy dacára, hogy a faluban igen sokan tudják a tettes kilétét s hogy a szab. oszt.-magy. államvasut társ. jelentékeny díjakat ad

azoknak, akik a csendőrséget pozitív adatokkal nyomra vezetik, félve a bosszútól, ily adatokkal senki sem áll elő s így bizony könnyen, s gyakran megesik, hogy a tettest nem is találják meg vagy csak évek múlva. A német-bogsáni gondnokságban pedig ezelőtt 6 héttel találták meg egy 17 év előtt eltűnt erdőőr fegyverét és vadásztáskáját (ez utóbbi még teljesen ép volt) az erdön dolgozó munkások.

A szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság szoklári erdőgondnokságában tehát az idézett közlemény szerint rövid 10 év alatt 7 erdőőrt meggyilkoltak s három erdőtiszt ellen gyilkosságra irányuló merényletet követtek el s így minden egyes évre esik vagy egy gyilkosság, vagy annak egy kísérlete, történik pedig mind ez a gonoszság azért, hogy a tettes ez által gyakran alig valamelyes csekély értéket képviselő fatolvajlását leplezze, melyért pedig oly csekély büntetés érne, hogy azt alig lehet büntetésnek nevezni.

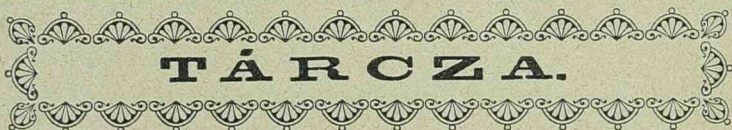
Alig pár hete annak, hogy alkalmunk volt ugyancsak a Magyar Erdész nyomán foglalkozni a fatolvajok és vadászok megfékezésének kérdésével s akkor bőven kifejtettük azt, hogy ezek garázdálkodásainak mikép lehetne legalább némileg gátat vetni, erről tehát újból szólni felesleges szöszaporítás lenne, e helyett most inkább azt a kérdést vetjük fel, hogy vajjon magának az erdészeti és vadászati személyzetnek nem lenne-e módja a folyton

annyira szaporodó orvtámadások ellen védekezni s okos módszer alkalmazásával nem nyújthatna-e módot arra, hogy védő személyzete ne lehessen annyira kitéve a megtámadtatásoknak?

A tíz évi tapasztalás, melynek eredményéről az elől idézett hír beszámol, megdöntetlenül igazolja azt, hogy az osztrák-magyar államvasutak nevezett gondnoksága valóságos ördögsgiget az oda kerülő erdészeti személyzet részére s annak nem táplálója, hanem egyenesen gyilkosa, szükséges lenne tehát ezen a helyen egészen különleges intézkedéseket létesíteni és az erdészeti szolgálatot a rendestől eltérően szabályozni.

A vasúttársaság a közölt hír szerint magas jutalmakat nyújt azoknak, kik a gyilkosok kinyomozhatásának fonalát a hatóságok kezébe szolgáltatják s ez mindenestre elismerésre méltó cselekedet, de vajjon mi haszna van ebből a meggyilkoltnak vagy családjának? Szerintünk ezeknek a jutalmaknak a kitűzésére vagy éppen nem, vagy csak igen ritkán lenne szükség abban az esetben, ha az azokra szánt összegben, vagy akár annak némi potlásával is minden egyes erdészeti alkalmazott mellé tiszteséges segéd fogadtatnék fel s ez által mód nyújthatnék arra, hogy a szolgálatot teljesítő erdőőr mindig másodmagával teljesíthetné terhes és folyton veszélyekkel járó kötelességét.

A csendőrök és pénzügyőrök midőn szolgálatba mennek, mindig legalább ketten vannak

Nem eszem többé siketfajdot.

Irta: Sipulusz. (A „Bp. H.” u.)

Sokan azt hitték, hogy hirtelen megbolondultam, mert barátaimat vacsorára hívtam magamhoz, s a vacsora idejét éjjel utáu három órára tűztem ki.

Nem, ez idő szerint még szabadlábon vagyok, s nem tartozom azon kevés számú okos emberek közé, a kiket nálunk lakat alatt, a bolondok házában tartanak. Az éjjelutáni vacsorának nem elmém rendellenes állapota, hanem egyszerűen a fajdkakas, más néven a siketfajd az oka.

Elmondom a históriáját, melyből egyuttal kitűnik, hogy nekem a vadállatokkal mindig bajom volt.

Pár esztendővel ezelőtt egy kisasszonynyal kimentem az állatkertbe, mert még sohase látott tevét.

Azt állította, hogy sokkal jobban fog szeretni, ha megmutatom neki a tevét.

Szép nyári nap volt, mikor kimentünk, természetesen féláru jegyekkel fölszerelve, melyek a kör szolgájánál kaphatók. Sohase voltam annyira szerelmes, hogy a féláru jegyek beszerzéséről elfeledkeztem volna. Az állatkertben nagyon kevesen jártak, a fenevadak hangos horkolással aludtak, s én éppen az édes angyal derekára akartam fűzni jobb karomat, mikor futva közeledik egy szolgál, s lihegve megszólít:

— Nem látták kérem a krokodilust?

— Nem. Mi történt vele?

— Megszökött a ketrecéből.

— Szent Isten, így hát menekülnünk kell?

— Bizony jól teszük, — felelt a szolgál és tovább szaladt.

Ekkor Malvinra néztem, a ki mozdulatlanul és nyugodtan állt a helyén.

— Édes Malvin, nem hallotta a veszélyt?

s bizon ritkaságszámba is megy, hogy megtámadtatásoknak lennének kitéve, a mi természetes is, mert két vagy több embert nem lehet olyan észrevétlenül orvul megtámadni, mint egyet, kinek figyelme bizon nem igen terjedhet ki mindenfelé. Utóvégre is bár mennyire elvetemült gazember legyen az a fatolvaj vagy másnemű erdőkárosító, mégis kedvesebb neki a saját életének megtartása, mint boszujának haragosán való kitöltése, már pedig ha gonosz szándéka annyiban mégis sikerülne, hogy az egyik erdőört ártalmatlanná tenné, még mindig ott van a másik arra, hogy gyalázatos cselekedetéért nyomban megfenyítse.

A másik mód lenne az, hogy a fegyverhasználat joga olyan helyeken, hol az erdőkárosítók és vadorzók garázdálkodása ennyire túlment a határon, kibővítették s ez a köznépnek a lehető legkiterjedtebb módon tudtára adassék.

Az utolsó mód, melynek alkalmazása mindek egyes erdészeti alkalmazottnak tehetségében van, egy jól betanított kutyanak a tartása, mely azután gazdájának szolgálata közben éjjel-nappal hű kísérője lenne. A kutyák ébersége, finom szaglása ismeretes, hűségük közmondásos, mind olyan tulajdonságok, melyek kiválóan alkalmassá teszik őket az erdészeti szolgálatban való segédkezésre. Legközelebb alkalmunk volt egy kartársunkkal erről a tárgyról beszélgetni s ez akkor elmondta nekünk ezen a téren szedett tapasztalatait.

Szolgálata a legvadabb erdőkárosítók közé sodorta, kik bizon nem riadtak vissza a gyilkosságtól s nem egyszer nyilvánosan fenyegették őt megöléssel. Szolgálatba menet mindig úgy búcsuzott el családjától, mint a ki el van készülve arra, hogy többé nem tér vissza s mégis évek során át a legszigorubban teljesítette szolgálatát a nélkül, hogy még csak egy hajszála is meggörbült volna. És ezt előadása szerint tisztán csak annak köszöuhette, hogy kutyája mindig vele volt s előtte a területet kiszimatolta s az esetleges veszélyre csendes morgással, vagy hangos ugatással idejekorán figyelmeztette. Szerinte erre a célra legalkalmasabb a vizsla, melyet az ilyen hivatásra rendkívüli tanulékonyága és finom szaglása képesít.

Ha az általunk itt ajánlott módszerek alkalmaztatnának, annak csakhamar tapasztalnék áldásdús gyümölcseit s nem lenne alkalmunk annyi szeretett kartársunkat elsíratni s nem lenne annyi erdészeti alkalmazott hitvese és gyermeke földönfutóva téve, a garázdálkodók pedig látva gonosz terveik meghiusultát, lassacskán szelidebbek lennének erkölcsükben, az erdőkárok apadnának, mi ismét hozzájárulna erdőgazdaságunk fevirágzásához.

— Hallottam, Elemér és bámulok a maga rettegésén. Maga fél az én jelenlétemben?

A boldogtalan sok regényt olvasott és azok úgy feküdtek a gyomrában, mint a struccéban a kavicsok. Ő azt hitte, hogy a szerelem az életben is olyan, mint a regényekben, s a hősnek első és legszentebb kötelessége imádottjáért meghalni.

— Malvin, én szeretem magát, s épp azért akarok menekülni, hogy az életben maradván, minél tovább szerethessem . . .

— Ki mondja, hogy haljon meg? Ölje meg a krokodilust! . . .

— Ezzel a parapléval?

— Minek adott az Isten önnek két kart?

— Hogy magát öleljem.

— Nem, hogy a krokodilust megfojtsa.

— Maga úgy látszik, nem tudja, hogy a krokodilus pikkelyes állat, s eddig mindenkit elnyelt, a ki meg akarta fojtani.

— Lárifári, a három testőr, Athosz, Porthosz, Aramis, nem így tett volna . . .

— Hja, az ő idejünkben, a krokodilus még nem volt föltalálva. Azután, édes Malvin, tegyük föl, hogy megfojtom a krokodilust, mi történik akkor? Az állatkert bepöröl és kétezer forint kártérítést követel rajtam . . .

— Ha pedig a krokodilus magát elnyeli, én pörölöm be az állatkertet és tízezer forint kártérítést követelek.

— Kisasszony, ez engem nem vigasztal. Azonfelül el fogják utasítani, mert vőlegényt kaphat maga ingyen, de ők korokodilust csak pénzért.

— A krokodil, a krokodil! — hallatszott a távolból.

— Már nem menekülhetünk, Malvin, legalább jöjjön, fölsegitem erre a fára.

— Soha, maga gyáva!

— Én azonban, bevallom, sietve fölmásztam a fára, nem lévén barátja annak, hogy életem hátralévő napjait

A cserkéreg kiszámítása.

(Folytats a 34 szám közleményéhez.)

Közlő: **Kudi József** erdőaltiszt.

A cserkéreg kiszámításáról szóló s lapunk 34-ik számában megjelent első közleményben felhozott példában a faállomány nem vegyes, hanem egységes volt, most tehát nézzünk meg egy olyan példát, hol vegyes faállománnyal bíró erdőrésről van szó.

Tegyük fel, hogy a cserüzemre kiszemelt erdő-rész területe 50 katasztrális hold, kora 18 év, zárata 0·9, a II. termőhelyi osztályba van sorozva s az elegyarány 0·4 tölgy, 0·4 bükk és 0·2 nyír.

Itt ismét az erdőszeti zsebnaptárt vesszük segítségül s a fatömeget ennek táblázatai szerint állapítjuk meg, ügyelve természetesen első sorban arra, hogy az elegyarányt és a zárlatot ne tévesszük szem elől.

A kiszámítás a következőképpen történik:

Egy hold erdő famennyisége a zsebnaptár szerint II. termőhelyi osztályban s teljes zárlatu tölgy sarj-erdőnél 10 év alatt 22 m^3 s így a folyó évi növedék $= 22 : 10 = 2.2 \text{ m}^3$, melyet ha az erdő korával megsokszorozunk, megkapjuk az egy hold tölgy sarj-erdő fatömegét teljes zárlat mellett $(2.2 \times 18) = 39.6$ tömör köbmertert, mivel pedig példánkban a zárlat nem teljes, hanem 0·9, lesz a fatömeg $39.6 \times 0.9 = 35.6 \text{ m}^3$. Mivel azonban ennek a fatömegnek csak 0·4 része tölgy, e szerint a tölgyfa mennyisége lesz $1780 \times 0.4 = 712 \text{ m}^3$.

Az elegyarány tehát a következőképpen fog alakulni:

$$\left. \begin{array}{l} \text{Tölgy } 712 \text{ m}^3 \\ \text{Bükk } 712 \text{ m}^3 \\ \text{Nyír } 356 \text{ m}^3 \end{array} \right\} = 1780 \text{ m}^3$$

Ilyenformán megösmervé a tölgyfa tömegét, az előző közleményemben közölt módozat alkalmazásával

könnyen kiszámíthatjuk azt a csermennységet, melyet a például itt felhozott 50 holdnyi vegyes állományu erdőnkől nyerhetünk.

Midőn ilyen kiszámításokkal megismertük a nyerhető cserkéreg mennyiségét, most már csak azzal kell számot vetnünk, hogy mibe kerül annak az előállítására és az eladás helyére való leszállítása, melyek eredményét azután összehasonlítva a cserkéreg piaci árával, megtudjuk, hogy milyen nagy az a jövedelem, melyet a cserüzem után várhatunk.

Az erdőgazdaságnál mindenkor a lehető legpontosabb számításokat kell tennünk és minden arra befolyó tényezőt szorgos figyelemmel kísérnünk, mert csak ilyen módon tudunk jó eredményhez jutni. Legnagyobb figyelemmel mindig a termények kiszállítására legyünk, mert ennek a módja és költsége az, mely leginkább befolyásolja az erdők jövedelmezőségét, mit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy rengeteg erdőterületet kihasználatlanul kell hagyni éppen csak azért, mert az abban termelhető faanyag onnan ki nem hozható, vagy pedig csak olyan áldozatok árán, melyek a remélt jövedelemmel arányba nem hozhatók.

Névjegyzéke

azoknak, kik az alakuló Országos Erdészeti és Vadászati Altiszt Nyugdíj és Segély Egyesület tagjai óhajtanak lenni.

Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta
781.	Bratu János	Tiliska	"
782.	Bratu Márton	"	"
783.	Stanca János	"	"
784.	Stirbu Péter	"	"
785.	Csere Mihály	Kruskovác	Déronya
786.	Balogh Imre	Sás-Telek	Felső-Derna
787.	Miller Imre	Styavnik	

egy Ganges-parti hulló gyomrában töltsem egyedül, elhagyottan, a nap fényétől és az asszonyok rokonszenvétől megfosztva.

Malvin lenéző tekintettel nézet föl rám.

— Ha egy csöpp igazság van a földön, úgy a krokodilus fölmászik maga után és lehuzza a fáról.

(És itt mindjárt szomorodottan konstátálom, hogy úgy látszik, egy csöpp igazság sincs a földön, mert a krokodilus, és ez becsületére válik, nem mászott föl a fára.)

Még mielőtt felelhettem volna, egy tűzéraltiszt robogott felénk kivont karddal.

— Férfi ön? — kiáltott rá Malvin.

— Még pedig a 6-ik számú reitende baterietől.

— Ugy mentsen meg a krokodilustól, miután ez az ur gyávan elhagyott.

És rám mutatott. No már engedelmet kérek, inkább vagyok gyáva a fa tetején, mint bátor ott lent a szörnyeteg torkában.

— Gyáva! — kiáltott az altiszt.

Nekem beszélhetsz, én tudom, hogy mikor a krokodilusok szabad lábon vannak, a bátorság fogalmai jelentékeny változásokon mennek át.

Az altiszt ismerhette azt a közmondást, hogyha rövid a kardod, töldd meg egy lépéssel. Mert ennek a megfordítottját alkalmazta, tudniillik, ha hosszú a kardod, hátrálj egy lépéssel. Malvint karon ragadta, s az örök lármájával ellenkező irányban elvonult.

Igy történt szakításom Malvinnal, a kit pedig őszintén szerettem, s négy hétbe telt, míg el tudtam feledni.

A ki még kíváncsi, annak megmondom, hogy a krokodilust úgynevezett kloroform-puskával meglőtték, a szörnyeteg elkábult. akkor hurkot kötöttek a derekára és visszacipelték börtönébe.

A tűzérkatona pedig hüvelybe dugta kardját s hóna alá vette Malvint, a ki ott helyben, az állatkertben, még aznap tizenöt megvető pillantást lövelt rám.

Hogy egyéb vadállatokkal még micsoda bajom

Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta
788.	Gunszt Péter	P. Szt. László	Hosszu-Hetény
789.	Marsiavela Pavel	Toplecz	
790.	Kottva Venczel	"	
791.	Dragan Pavel	"	
792.	Gaina Jonaki	Zsupanek	Orsova
793.	Petru Mathe	Dubove	O. Ogradena
794.	Joan Balacs	Orsova	
795.	Szerafin Georg	Orsova	
796.	Schiopu Saharia	"	
797.	Athanasie Moaka	Tihsovicza	Palvicsevicza
798.	Stefan Talpas	Jeselnicza	Orsova
799.	Mitru Tapeniag	Pelnicz	Jablanicza
800.	Kolos István	Sopron-Nyék.	
801.	Horváth István	Agfalva	
802.	Ziegelhoffer K.	Uj-Kér	
803.	Vulgán Pál	Feketeváros	
804.	Tóth József	Iván	
805.	Tasch Ferencz	Loesmánd	
806.	Szabó József	Iván	
807.	Schmidt Ferencz	Márczfalva	
808.	Schandera Ferencz	Doborján	
809.	Ruisz Ferencz	Lánzsér	
810.	Riedl Ferencz	Felső-Péterfa	
811.	Riedl Endre	Küllő	
812.	Rancz András	Szabad-Báránd	
813.	Preisel Henrik	Alsó-Péterfa	
814.	Póczik Géza	Csepreg	
815.	Pötschacher János	Fehéregyháza	
816.	Piros Gábor	Bozsók	
817.	Pintér Károly	Doborján	
818.	Pilnik András	Savanyukút	
819.	Pék István	Rajka	
820.	Patzner Antal	Kertes	
821.	Orbán János	Szent-Margit	
822.	Molnár János	Feketeváros	
823.	Kirkovits János	Nagy-Marton	
824.	Kendöl József	Császárfalu	
825.	Kajtar János	Iván	
826.	Huber József	Lánzsér	
827.	Horváth János	Iván	
828.	Horváth Adolf	Malombáza	
829.	Haller József	Iván	
830.	Hannibal Jenő	Hársfalu	

Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta.
831.	Farkas Ferencz	Kis-Höflány	
832.	Ekker János	Nyék	
833.	Bauner Vilmos	Schwarzenbach	
834.	Bergmann József	Czinfalva	
835.	Berger József	Sopron Szt. Márton	
836.	Bauczek János	Nagy-Czenk	
837.	Baráth Ferencz	Nádasd	
838.	Jakab Ferencz	Barczánfalva	Szurdok
839.	Jakus János	Esztergom	
840.	Kántor Pál	Kereki	Köröshegy
841.	Pálfi János	Felső-Tökés	Kassa
842.	Csonka Ignác	Bábolna	

Hasznos tudnivalók.

A háziállatok szóása. A söt háziállataink szervezete nagyon megkívánja, mindamellett nálunk általában igen kevés figyelmet fordítanak gazdáink a szóásra, sőt némelyek teljesen el is hanyagolják. De azt is gyakran tapasztalhatni, hogy akik sóznak is, helytelenül teszik azt, mert vagy sokat, vagy keveset adnak, a só mennyiségének kiszabásánál pedig a takarmány minőségét — ami igen fontos — egyáltalában nem veszik számításba. de sok más körülményt is figyelmen kívül hagynak, minélfogva aztán nem csoda, ha a szóás eredménye nem felel meg a várnak.

Hogy a szóást helyesen és minél nagyobb sikerrel alkalmazzuk, a következő szempontokra kell figyelemmel lennünk:

1. Az állat kora. Erre nézve azt mondhatjuk, hogy ugyanazon nemű állatnál, legtöbb söt kívánnak a fiatalok és idősebbek, legkevesebbet pedig a középkorúak.

2. A használati mód. A munkára használt, tehát sokat mozgó, valamint a legelőre járó jószágoknak kevesebb a só-szükséglete, mint a hizóba fogott jószágnak. Ez utóbinál nevezetesen az anyagcsere gyorsítását nagyobb mennyiségű só adagolásával kell előmozdítani.

3. A takarmány minősége. Ez a legfontosabb a

volt, nem mondhatom el, mert rá kell térnem a fajdakasra.

Egyszer egy vacsorán mellettem ült Lendl Adolf tanár, képviselő, hirneves zoológus és állatkitömő. Beszélgetés közben azt kérde tőlem:

- Szeretted a süketfajdot?
- Nagyon szeretem.
- Hát legközelebb küldök kettőt.
- Rendkívül lekötelezel.

Megjegyzem: uri társaságban a főelv, hogy semmitől sincs meglepve az ember. Én hamarjában nem is voltam tisztában vele, hogy madár-e vagy emlősállat ez a fajd, de azért természetesen hidegvérrel elfogadtam az ajánlatot.

Másnap délelőtt a szobalány jelentette, hogy egy inas két lekoppasztott madarat hozott. Kissé bosszantott a dolog. Lekoppasztott madár? Föltéve, hogy fajd, hogyan, győződjem meg róla, hogy süket?

Nagyobb volt mint a csirke, de kisebb mint a pulyka. Szóval akkora volt, mint egy süketfajd.

Az asszonynak persze roppant földicsértem, hogy ilyen meg olyan finom husu madár, jobb mint a fácán, izletesebb mint a fogoly, s ritka mint a fehér holló. Kiadtam a rendeletet hogy egyiket mindjárt süssék is meg ebédre.

- Spékelve vagy a nélkül? — kérde a szakácsné.
- Persze hogy spékelve, — feleltem bosszusan,
- hol látott maga süketfajdot spékeletlenül?

A szakácsné bevallotta, hogy sehol se látott. Magamba én is bevallottam. De azt már eltitkoltam, hogy még egyáltalán sohase láttam süketfajdot. Süketüljek meg, ha láttam. A gyerekek persze óriási érdeklődést tanusítottak, főképp az iránt érdeklődtek, hogy miért süket ez a szerencsétlen madár, s hogy ugy született-e, vagy később lett azzá. Némelyek egyenesen a fiúre pályáztak, hogy azt akarják megenni, azt hívn, hogy az valami olyan finom, ropogós holmi, mint a malacfüle.

A szakácsné pompás fejes salátát készített hozzá, s délben betálalta. Szép kövér, barnástehér pecsenyéje

só mennyiség megszabásánál, mert némely takarmány-fajban anélkül is elegendő só van, ha tehát ilyennel tartjuk a jószágot, akkor külön sózásra alig van szükség, míg más takarmányfajok sótartalomban nagyon szegények, itt tehát nagyobb mennyiségű sóval kell segitenünk. Az előbbieket közé tartoznak a jó réti-, here- és luczerna-széna. Az ilyen takarmánnyal tartott lónak egyáltalában nincs is külön sózásra szüksége s a többi állatoknak is mentől kevesebb kell. Megjegyzendő azonban, hogy a magas fekvésű kaszálókról lekerült széna sóban rendesen szegény s csakis a szikes természetű talajokon termett takarmány felől lehetünk teljesen biztosak, hogy azok sótartalma nagy.

Azok a takarmányfajok, amelyek mellett a sózás okvetlenül szükséges, ezek: a burgonya, rapa, csicsóka, a szemes eleség és a szeszgyárak moslékai, valamint a tergeri szár, szalma és polyva.

Nem nélkülözhető a só a hitványabb minőségű, izetlen, vagy némileg romlott takarmány javítására sem, már csak azért is, mert így az állat sokkal szívesebben megeszi és könnyebben megemészti.

4. Az állatok neme. Legtöbb sőt kíván testi nagyságához arányban a juh, aztán a sertés, majd a szarvasmarha, legkevesebbet pedig a ló. (F. U.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A dohány. A dohányzás nagyon foglalkoztatja azokat az embereket, a kik — nem dohányoznak. Egy francia ujság statisztikát közöl arról, hol mennyit füstölnek az emberek. A legpipásabb város az egész világon e kimutatás szerint Cambridge, a melyet a cikk írója a nikotin Szodomájának keresztel el. Ezt a kétes dicsőségű elsőséget Cambridge városa világhíres egyetemének köszönheti. A diák urak. azonfelül, hogy otthon a kurta pipaszár ki nem kerül a fogaik közül, évenként négy millió cigarettát szívnak el. Nincs az a cambridgei dohányár, a ki el ne adna naponként háromszáz pakli cigarettát. De azért pipázás dolgában nem Anglia áll az első helyen az államok között, hanem az Egyesült-Államok, a hol az évenkénti dohány-fogyasztásból egy emberre átlag 31

kilogramm esik, míg egy belga 2·8, a hollandus 2·5, a svájci 2·3, a német, a magyar és az osztrák 1·5, egy svéd 1·2, egy orosz 0·9, a francia 0·8, az angol 0·7 kilogrammal beéri. Legkevesebbet dohányoznak Európában Finnországban, a hol egy emberre évenként 0·1 kilogramm dohány esik, az egész világon pedig Abessziniában, a hol 1642 óta még mindig tilos a dohányzás. De bizony azért akad ott is ember, a ki szívesen megfedekezik a tiltó paragrafusról egy jó szivar kedvéért; a minthogy hasztalannak bizonyult a tilalom még eddig mindenütt, a hol az embereket le akarják vele szoktatni a füstölésről. Oroszországban 1634-ben törvény rendelte, hogy a kit dohányzáson érnek, annak az orrát vágják le, Bernben meg a tizenhetedik század végén is három rendeletet adtak ki, a legszigorubb büntetéssel sújtván a dohányosokat, de hasztalan volt minden törvény és prédikáció, még talán a legsikeresebben a pipázás ellen — a trafik működött. Am megszokták ezt is és a mióta a dohány a kincstárnak egyik elsőrangú jövedelmi forrása lett, dehogy is vágják le az orrát annak, a ki trafikot füstöl.

Emberbőrbe kötött könyvek. Arról még vitatkoznak, vajjon az emberbőr épp oly jó-e a könyvkötésre, mint a disznóbőr. A La Halle au cuir című szaklap azt állítja, hogy az emberbőr igen megfelelő és megbízható anyag erre a célra, míg az Intermédiaire des chercheurs kétségbevonja ezt, mert a zsiranyag kellő eltávolítása nagyon sok nehézségbe ütközik. Albert Cimnek Une bibliothèque című könyvecskéje néhány érdekes könyvről számol be, amelynek kötése emberbőr. Anton Askev angol orvos, aki 1773-ben halt meg, emberbőrbe kötötte egyik értekezését, hogy a boríték és a tartalom összhangban legyen. Ugyanebből az okból épp így járt el John Hunter egy bőrgyógyászati művével. Egy Musset nevű urnak (talán a költő apjának) a könyvtárából való egy munka: Opuscles philosophiques et littéraires par mm. Suard et Bourlet de Bourlet de Vauxcelles, amely egy melléje csatolt bizonyítvány szerint emberbőrbe van kötve. Mr. William G. boldog tulajdonosa olyan köteteknek, amelyeknek borítéka egy néger és egy kínai nőnek a bőréből való. Camille Flammarion könyvének, a Terre et Cielnek van egy példánya, amelyhez egyik rajongó olvasónője felajánlotta a bőrét, persze csak a halála után. A valenciennesi könyvtárban megvan Vergilius

volt, mindnyájan vágyó szemekkel vettük körül és már előre nagyokat nyeltünk.

Az asszony kiosztogatta a gyerekek közt a leg szebb talatokat, én egy hatalmas combot szurtam lándzsára és vitézül hozzáfogtam az elfogyasztásához.

És ekkor fölöttébb kinos jelenetek következtek.

Egy darabig némán rágott mindenki. Azt mondom, hogy rágott, de kijelentem, hogy ez a szó nem fejezi ki azt a munkát, melyet a fogak és az állkapcsok e pillanatban végeztek.

Az orcák elvörösödtek, a szemek kidülledtek az óriási munkában. Így működik a bengáliai tigris, mikor kisdedei számára porhanyósra akarja rágni az elefántot.

Az egyik gyereknek görcs állt az állába. A másíknak az Ádámesutkája lejebb csuszott, a harmadiknak kidőlt egy foga mandulástól. A negyedik kettéharapta a nyelvét, csak a fajdot nem tudta kettéharapni. Az ötödik és hatodik még aznap este kanyarót kapott. A feleségem sirva fakadt, én bementem a

szobamba és egész délután jéges borogatást raktam az államra.

Itt valami hiba történt. Ennek utána kell nézni.

Elővettem a lexikont és kikerestem ezt a szót: szüketfajd. Ott azt olvastam: lásd fajdkakas. Ezt is kikerestém, ott meg az volt: lásd kakas. Még ezt se rösteltem felböngészni. Ott aztán nem találtam róla semmit.

Nem csüggedtem. Elővettem a szakácskönyvet és itt azonnal ráakadtam a hibára: az volt ott a használati utasítás, hogy be kell pácolni és nyolevan-négy óráig pácban hagyni.

Hála Isten, esakhogy kint vagyok a pácból.

A feleségem már nem igen bizott a dologban, de azért, másnap, hétfőn déli tizenkét órakor, mégis rászánta magát és bepácolta.

Mikor hazamentem ebédelni, mutatta.

— Puhulsz gazember, ugy-e? — mondtam kárörvendve.

De hirteten a homlokomra ütöttem.

Georgiconjának a fordítása Delilletől s ez Delillenek a bőrébe van kötve. Az orvos, aki Delille holttestét boncolta, volt olyan ötletes, hogy kihasított egy darabot a bőréből erre a célra.

A legöregebb angol nő. Vasárnap ünnepelte Gueruseyben születésnapjának 111-dik évfordulóját Mrs. Repe, a legidősebb nő Edvárd király alattvalói között. A nagy kort ért asszonyság ma is bot vagy mankó nélkül jár-kél, csak akkor támaszkodik, ha lépcsőn halad és pápaszemet csak olvasás közben használ. Repené 1792-ben született, mikor III. György volt Anglia királya és Wasington az amerikai Unió elnöke. Világlátott, művelt asszony, annak idején a férjével beutazta majdnem egész Európát, de Algiriában és Marokkóban is járt. Még kilencven esztendőskorában nem sajnált elutazni Krakóba, hogy megnézzék Koszciuszko sírját és koszorút tegyen rá.

A nazarénus menyecske. Egy északmagyarországi város egyik elegáns szalonjában nagy társaság ült együtt a napokban. Hirtelen belép a szobalány s így szól:

— Nagyságos asszonyom, kérem, egy asszony van ottkűnn.

— Mit akar az az asszony? — kérdezi a nagysága.

— Azt mondja, hogy nazarénus s meg akar valamit vallani.

— Óh, ez kedves — mondja valaki. — Ereszd be, édesem azt a nazarénus asszonyt.

A nazarénus asszony tehát belép a szalonba, meghajtja magát s így szól:

— Nagysága kérem, én itt szolgáltam négy évig a háznál.

— Az ám, — mondja a nagysága, meg sem ismertem. Hisz maga a Juli.

— Igenis, kezét csókolom. Én vagyok.

— Hát mi járatban van?

— Gyónni jöttem, mert hogy nazarénus lettem s ilyenkor meg kell gyónni minden bűnünket.

— De Juli — mondja a nagysága, hisz maga mindig áldott, becsületes teremtes volt. Mi bűne lehetne magának?

— A Juli, a nazarénus asszony, lehajtotta a fejét. Mindenki visszafojtotta a lélekzetét, hogy vajjon mit fog mondani.

— Kérem — mondta végre Juli nagy akadozva s körül néz az elegáns hölgyeken — meg kell vallanom, hogy az alatt a négy év alatt, amíg a háznál voltam, három évig szeretett engem a nagyságának a férje.

— Most pácolta be, tizenkét órákor?

— Most.

— Borzasztó. Mikorra jön ki a nyolevannégy óra?

— Tudom is én.

— De tudom én. Szerencsétlen asszony: csütörtökön éjjeli tizenkét órákor véget ér a pác, akkor ki kell venni, megsütni és rögtön megenni.

Igy történt, hogy nálam csütörtökön éjjel után három órákor süketfajd-vacsora volt, mely csak a kora reggeli órákban ért véget.

Vendégeim kapupénzt nem fizettek, ellenben mind elrontották a gyomrukat, mert a süketfajd így is kemény volt.

Sohasem eszem többé süketfajdot!

Szerkesztői üzenetek.

Pintér József urnak, Török-Koppány Igazsága van; a tévedés onnan származott, hogy a 8 koronát **Pintér József** felső-segedi olvasónk nevére jegyeztük be, ki pedig a lap járatását már be is szüntette. Ilyen tévedések könnyen gesznek, mert az utalványokon a felvevő posta bélyegzőjének lenyomata többnyire olvashatlan s ezért czélszerű mindig nyilvántartási számunkra hivatkozni, mely minden czimszalagra rá van jegyezve. Most természetesen a hibát kijavítottuk s így lapja ez év végeig elő van fizetve. **Aszalay Gyula** urnak, Csornoholova. A hiba onnan eredt hogy a bevételi könyvből tévedésből a szomszédos név alatt bevezetett 2 korona lett az Ön nevére bejegyezve a fő nyilvántartásba. Az ilyen tévedés bizon a sok között könnyen geszik, de felszólalás után bármikor kiigazítható mint a hogy az most Önnél is megtörtént s így június végeig rendben van. **Sznoha Vilmos** urnak, Hosszamező. Becses nevét nem találjuk ugyan a bevételi könyvben, de miután nincs okunk szavaiban kételkedni s tudjuk azt, hogy mindig egyike volt a legpontosabbaknak és a bevény elvesztése de meg a miatt is, hogy most a felvevő postától távol lakik, a postán való kutatás meg van nehezítve, a lejáratot kijavítottuk június végére

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Erdőlegénynek

azonnal felvétetik az erdészeti szolgálatra alkalmas, 18 éven felüli, a magyar nyelvben teljesen jártas írásu fiatalember.

Havi fizetés 40 korona.

Pályázók keresztlevéllel, tanulmányi, szolgálati és orvoei bizonyítvánnyal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket alólirotnál nyujtsák be.

Schuster József,
m. kir. főerdész,
Szászváros (Hunyad megye).

Ajánlkozás.

Most magasabb rangu uraságnál szolgáló s erdőőri szakvizsgát tett fiatalember olyan helyen keres megfelelő alkalmazást, hol megnősülhetne.

4—6

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek
karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megaláztatására hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtkák, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltósági Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

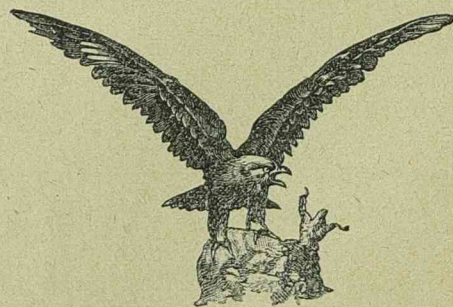
MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRAK ÉK SZERÉK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZÉRT VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szőrmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.